

Høringsvar, samt bemærkninger til høringsvar til

Forslag til plan for Lundager Skov

Februar 2021

Indledning

I efteråret 2020 er der gennemført en planlægning for Lundager skov. Planlægningen er gennemført parallelt med at der været gennemført borgerinddragelse. Den 1. december blev forslag til plan for Lundager Skov fremlagt i høring på et offentligt møde. Ved høringsfristens udløb den 28. januar var der indkommet 6 høringssvar.

Høringssvarene og Naturstyrelsens bemærkninger til høringssvarene fremgår nedenfor.

Høringssvar nr. 1

Fra: Tommy Elvstrøm, Assens B&Udcenter <abc@mail.dk>

Sendt: 2. december 2020 12:23

Til: NST - Fyn postkasse <FYN@nst.dk>

Emne: Vedr. Lundager Skov, 5610 Assens

Jeg har med interesse læst jeres projekt, og syntes som helhed at det ser godt ud og vil være til gavn for vores lille by.

Min eneste bekymring er at cyklister ikke tilgodeses nok, da det er min oplevelse at mange cykler i den nærliggende Brahesborg skov, og at der af og til er konflikter mellem gående, med eller uden hund, og dem på cykel. Så jeg håber at stierne anlægges sådan at der er plads til begge parter.

Jeg er selv en af dem på cykel, og kunne tænke mig stier lignende grønne Mtb spor.

Mvh.

Tommy Elvstrøm

Rørsangervænget 31

5610 Assens

Tlf. 40512891

Naturstyrelsens bemærkninger til høringssvar nr. 1

Tak for høringssvaret om cyklisters muligheder i Lundager Skov og ønske om MTB spor.

Der etableres forskellige typer af stier i Lundager Skov:

- Grusbelagte skovveje og –skovstier
- Skovspor
- Ridestier

De grusbelagte skovveje etableres i ca. 3,5 meters bredde, mens de grusbelagte stier etableres i 2- 3 meters bredde i den sydlige del af skoven. Disse stier har en bredde, så der er plads til at flere brugere kan passere hinanden.

I den nordlige del af skoven og enkelte adgangsstier til den sydlige del af skoven etableres som skovspor. Dette er en sti uden belægning, som slås et par gange om året. Her må man også cykle. Desuden etableres der et ridespor parallelt med de øvrige stier. De separate ridestier vil således medvirke til at der er færre brugergrupper på de øvrige stier.

Selv om skoven er 50 hektar stor, så er der grænser for hvor mange forskellige, separate stisystemer der kan være i skoven og krydsende stisystemer kan i sig selv bevirke konflikter mellem brugergrupperne.

Skoven ligger i et relativt fladt terræn og er derfor ikke attraktivt til MTB-spor. Desuden har Assens Kommune for nylig etableret et MTB-spor i det kuperede terræn ved Brunebjerg. Derfor har vi ikke prioriteret at etablere et selvstændigt MTB-spor i Lundager Skov.

Vores erfaring fra andre bynære skove er, at cykling i skoven kan foregå uden at det i større omfang skaber konflikter brugerne i mellem. Udgangspunktet, når man færdes i skoven, er at brugerne tager hensyn til hinanden ligesom ved færdsel uden for skoven.

Hørings svar nr. 2

Kære Anni,

tak for et godt møde om høring af plan i går. Det glædede mig at bierne blev nævnt og at man påtænker at etablere nogle pilekrat. I den forbindelse vil jeg gerne foreslå, om muligt, at der plantes forskellige arter af pil, af hensyn til arternes blomstringstid. Seljepil blomstrer som bekendt tidligt i april, Gråpil i april-maj og Hvidpil i maj. Ved at tage hensyn til blomstringstiderne får man en lang "pollensæson" - til gavn for både bier og andre insekter.

Med venlig hilsen

Michael

Naturstyrelsens bemærkninger til høringssvar nr. 2

Tak for høringssvaret, som foreslår at der plantes forskellige arter af pil (Seljepil, Gråpil og Hvidpil), så der opnås en lang blomstringssæson.

I planen er der lagt op til plantning af et pilekrat i den nordlige del af skoven på ca. 0,3 hektar (afdeling 1251e). På baggrund af høringssvaret etableres yderligere et pilekrat i den sydlige del af skoven på ca. 0,1 hektar (afd. 1254 a og c). Begge pilekrat etableres, hvor jordbundskortlægningen indikerer at vi vil få fugtige områder. Ændringen indarbejdes i detailplanlægningen for tilplantningen.

Pilekrattene vil blive etableret med Gråpil, Seljepil og Hvidpil, så der som foreslået opnås en lang "pollensæson".

I forbindelse med lukning af dræn i lavninger i skoven, vil der givetvis opstå fugtige områder på de arealer der er udlagt til naturlig tilgroning. Her vil der med stor sandsynlighed med tiden forekomme selvsåning af pil.

Ved udformningen af skovbrynene, er der endvidere lagt stor vægt på at anvende buske og træer der insektbestøves, det gælder bla. dunet gedeblad, hvidtjørn, hæg, slåen, vildæble m.fl.

Hørings svar nr. 3

Hej Anni

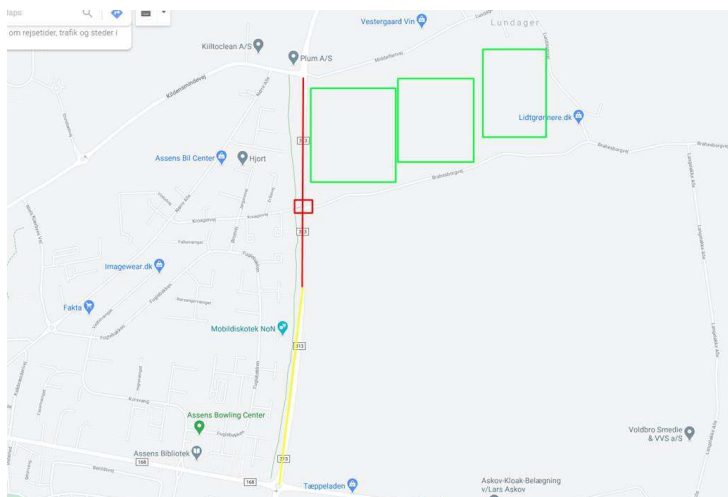
Meget spændende projekt med Lundager skoven og vi ser meget frem til at bruge den 😊

Jeg har desværre været forhindret i de forskellige møder som har været ift. skoven mm. og jeg har først nu får lejlighed for at skrive.

Men er der blevet overvejet at sænke hastigheden på Østre Ringvej fra 80 til evt. 60 km/t for at sikre en sikker overgang fra "by til skov" ?

Jeg har illustreret en mulig hastighedsnedsættelse som den røde linje med evt. tilsvarende nedsættelse på den gule linje.

Det ville give rigtig god mening at medtænke trafiksikkerheden og evt. gøre krydset og overgangen fra by til skov (markeret med rød firkant) mere sikkert end den er i dag. Især når Skoven forventeligt vil medføre en markant større fodgængere masse som skal krydse Østre Ringvej over til Lundager Skoven.

Ser meget frem til at høre fra dig og ønsker dig rigtig glædelig jul og godt nytår !

Med venlig hilsen / Best regards

Sebastian Eskelund

Naturstyrelsens bemærkninger til høringssvar nr. 3

Tak for høringssvaret, som vedrører de trafikale forhold ved krydsningen af Østre Ringvej, når man skal fra Assens og over til skoven via Brahesborgvej. Der foreslås en nedsat hastighed.

Naturstyrelsen har videregivet høringssvaret til Assens Kommune, som er ansvarlig for de trafikale forhold. Kommunen har oplyst, at de har vendt sagen med Vejdirektoratet, da Østre Ringvej er en del af en statsvej. En evt. ændring af vejforholdene skal behandles mellem Vejdirektoratet, Assens Kommune og politiet.

Hørings svar nr. 4

Fra: Ole Nielsen <ole8.nielsen@gmail.com>

Sendt: 26. januar 2021 11:39

Til: NST - Fyn postkasse <FYN@nst.dk>

Emne: Høring Lundager Skove

LUKNING AF DRÆN. Jeg er bekymret for hvilke virkninger evt. blokering af dræn vil have på min grund og ejendom, Lundagervej 16.

SKOVBYGGELINIE. Jeg synes ikke det er ordentlighed, at vente med oplysning om skovbyggelinie til allersidste øjeblik, som sidste punkt på den offentlige høring.

Med venlig hilsen
Ole Nielsen
Lundagervej 16

Sendt fra min iPad

Naturstyrelsens og Assens Kommunes bemærkninger til hørings svar nr. 4

Tak for hørings svaret, som vedrører lukning af dræn og skovbyggelinjen.

Hørings svaret spørger til hvilken virkning evt. blokering af dræn vil have på grunden. I forbindelse med forundersøgelse har Naturstyrelsen forsøgt at afdække flest muligt dræn på området. Formålet med dette er at få overblik over, hvilke forpligtelser der er i forhold til vandløbslovens regler, hvor vi som lodsejer er forpligtet til fortsat at aftage vand fra naboer, som via dræn ledes ind på skovrejsningsarealerne. Desuden bruger vi den viden til at afklare om der er interne dræn, dvs. dræn som kun afvander lokale områder, f.eks. en lavning, på skovrejsningsarealerne, som kan lukkes for at fremme biodiversitet.

Vi har ikke kendskab til dræn på den del af skovrejsningsarealet, som ligger op mod din ejendom eller kendskab til, at der fra din ejendom ledes vand til skovrejsningsarealet. Hvis du har nærmere kendskab til drænforhold, herunder om du leder vand til skovarealet eller omvendt, vil vi meget høre nærmere.

Vi har set på din ejendom og omgivelserne i programmet SCALGO, som viser afstrømningen af nedbør. Din ejendom ligger højere i terræn end det tilgrænsende skovareal vest for din ejendom og branddammen øst for din ejendom. Naturstyrelsens areal afvander mod sydvest, mens din ejendom sandsynligvis afvander mod gadekærret.

Der er planlagt et større lysåbent areal vest for din ejendom, som betyder at skovbrynet begynder ca. 150 fra din ejendom. Vi har ikke aktuelle planer om at lukke evt. dræn på græsningsarealet. Der er således ikke umiddelbart forhold, som tyder på en påvirkning af din ejendom.

I høringsvaret tilkendegives, at skovbyggelinjen er blevet taget op for sent på borgermøder. Naturstyrelsen erkender at skovbyggelinjen skulle have været taget op på et tidligere tidspunkt. Når dette ikke skete var det fordi, at det var hensigten at søge Miljøstyrelsen om en reduktion af skovbyggelinjen i forhold til Assens og Lundager, så bebyggelserne ikke eller i meget begrænset omfang ville blive omfattet af skovbyggelinjen. Det viste sig imidlertid, at skovrejsningsprojektet næppe lever op til kravene til reduktion af skovbyggelinjen, som er, at der for kommunen skal være en administrativ lettelse i form af, at en række afgørelser om dispensation fra skovbyggelinjen erstattes af en afgørelse om reduktion af skovbyggelinjen. Det er Assens Kommunes vurdering, at skovbyggelinjen kun i begrænset omfang vil hindre naboejendomme i sædvanligt byggeri og at der derfor kun kan forventes at skovbyggelinjen giver anledning til få ansøgninger om dispensation. Da en ansøgning om reduktion af skovbyggelinjen vil forudsætte at kommunen udarbejder en lokalplan, som er en større administrativ opgave, vurderer kommunen, at der ikke er baggrund for at søge skovbyggelinjen reduceret.

Da vi først fik kendskab til dette umiddelbart før det afsluttende offentlige møde, var det for sent at tage skovbyggelinjen op på et tidligere møde. Det beklager vi. Fremadrettet bliver det forhold, at skoven medfører en skovbyggelinjen taget op på borgermøder i forbindelse med at der indgås nye samarbejdsaftaler om skovrejsning.

Hørings svar nr. 5

Naturstyrelsen Fyn
Fyn@nst.dk

Dato: 26. januar 2021

DANMARKS
BIAVLERFORENING

Fulbyvej 15
4180 Sorø

Telefon 57 86 54 70

Telefontider
man-tor: 9.00-11.00

E-mail dansk@biavl.dk
www.biavl.dk

CVR 60957314

Vedr. Lundager Skov ved Assens

Med henvisning til høring af 1. december 2020 og afholdte møder vedrørende etablering af Lundager Skov ved Assens, fremsender Vestfyns Biavlerforening i samarbejde med Danmarks Biavlerforening hermed bemærkninger til projektet.

Vi skal indledningsvis udtrykke vores opbakning til projektet, der på en god måde bl.a. tilgodeser biodiversitet, grundvandsbeskyttelse og aktiviteter for byens borgere. Det er vores vurdering at projektet kan få en meget positiv betydning for bier og andre bestøvende insekter.

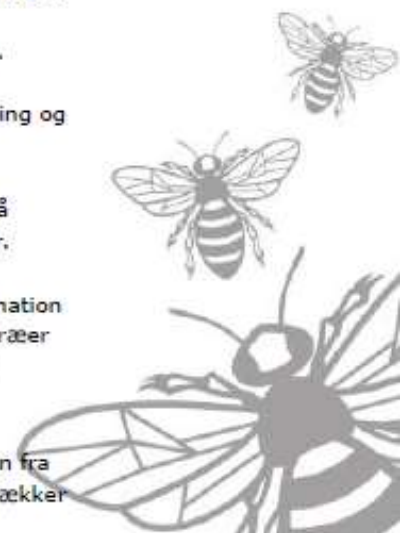
Valget af træarter virker meget hensigtsmæssigt. For flere bestøvere er det endvidere positivt, at der fastholdes grupper af småbladet lind og ægte kastanie. Det er endvidere vores anbefaling at overveje tilføjelse af skovabild, der ligeledes kan udgøre et godt fødegrundlag for insekter og andre dyr.

I beskrivelsen af projektet fremgår det, at lysåbne arealer skal behandles så græs fremmes. Her anbefaler vi at man gennem krav i forpagtningsaftalen sikrer en størst mulig diversitet i plantevæksten. Dette giver grobund for mange urter til gavn for insektlivet. I forpagtningsaftaler bør der endvidere indskrives forbud mod gødsning og sprøjtning af de bortforpagtede arealer.

I kombination med brombær i nogle skovbryn, bør nogle steder også overvejes vedbend, for derved at skabe flere sent blomstrende arter.

For at sikre insekternes livscyklus, bør der generelt sikres en kombination af forskellige elementer. Det være sig bar jord, stenbunker, gamle træer og stubbe, hvilket efterlader gode redemuligheder til enlige bier og humlebier.

Endelig vil vi opfordre til, at det overvejes, om det eksisterende hegn fra Lundager over mod Brahesborg kan udvides med yderligere et par rækker

træer og et skovbryn, for derved at medvirke til at skabe en endnu bedre økologisk korridor i landskabet. Vi er opmærksomme på, at dette ikke er en del af høringen.

Såfremt der måtte være yderligere spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen
Danmarks Biavlerforening

Arne T. Henriksen
Formand

Med venlig hilsen
Vesttffyns Biavlerforening

Ole Grønbæk
Formand

Naturstyrelsens bemærkninger til høringssvar nr. 5

Tak for høringssvaret, som kommer med en række forslag til, hvordan skoven kan blive et godt levested for bier.

I høringssvaret foreslås, at der også anvendes skovabild. Skovabild indgår planen for bevoksninger, som træ i skovbrynene og med et samlet antal på ca. 1.500 træer.

Biavlerforeningen foreslår et krav i forpagtningsaftaler om, at der ikke må anvendes gødskning og pesticider, så der opstår størst mulig diversitet i plantevæksten på de lysåbne arealer. I forbindelse med gennemførelse af skovrejsningen tinglyses en servitut om, at der ikke må anvendes gødskning og pesticider på arealet. Dette forbud gælder også for forpagtere og fremgår af vores forpagtningsaftaler.

Det fremgår af planens afsnit 4. Lysåbne arealer, at:

”De lysåbne arealer etableres enten ved udsåning af frø eller ved slet af den naturlige opvækst for at fremme udviklingen af græs.”

Høringssvaret foreslår, at de lysåbne arealer forvaltes så størst mulig diversitet fremmes. Naturstyrelsen er enig i at de lysåbne arealer skal forvaltes, så diversiteten fremmes. Skovrejsningsarealet består af en leret og næringsjord, som gør at det tager væsentlig længere tid at udvikle en varieret flora end på næringsfattige, sandjorder eller fugtige lavbundsjorder. I forbindelse med etablering af de lysåbne arealer, vil vi afprøve forskellige metoder for at få flere erfaringer med, hvordan vi fremmer diversiteten på de lysåbne arealer.

Teksten i planen ændres så der står: ”De lysåbne arealer etableres enten ved udsåning af frø eller ved slet af den naturlige opvækst for at fremme en diversitet af græs og urter.”

Der foreslås plantet vedbend i skovbrynet for at få flere blomstrende arter. I de levende hegn på arealet forekommer både brombær og vedbend, som med tiden naturligt vil sprede sig ud over arealet. Derfor plantes disse arter ikke.

Der foreslås redemuligheder for bier. På de to største arealer som udlægges til naturlig tilgroning, etableres mindre stenbunker med marksten fra området til glæde for bier og andre arter. En del af træerne i vildtremiserne ved Vipmosen og Mammars mose bliver fældet og der vil desuden blive fældet enkelte træer i forbindelse med adgangsvejen til skoven nord for Lundagergaard. En stor del af disse stammer og grene vil blive udlagt i bunker på de 2 arealer til naturlig tilgroning til glæde for bier og andre dyrearter.

Med hensyn til opfordringen om at det levende hegn på Brahesborgs arealer udvides, vil vi foreslå, at I går videre til Brahesborg Gods med opfordringen.

Høringsvar nr. 6

HØRINGSSVAR

SKOVREJSNING VED LUNDAGER, ASSENS

Indledningsvis vil vi gerne bemærke, at projektet synes meget gennemarbejdet og grundigt. Vi er også glade for, at så mange forskellige interesser er indarbejdet i projektet.

Vores høringssvar begrænser sig til et forslag. I den sydøstlige del af skovrejsningen planlægges områder med spiselige træer: Valnød, kastanje, hassel og hyld. Vi foreslår, at der i tilknytning dertil etableres en egentlig skovhave, med mange forskellige spiselige bær, nødder, urter osv. Vi foreslår samtidig, at skovhaven samtkrænkkes med Assens Kommunes nyligt vedtagne klimastrategi, så skovhaven optimeres til at børnehaver og skoleklasser kan bruge den i naturformidlingen, f.eks. ved at have et lille skur med indsamlingsværktøj og evt. rindende vand, som pædagoger og lærere kan låne nøglen til, og ved at inkludere planter (f.eks. bær-buske), der kan nås fra lav højde.

Klimastrategien vil blandt andet sætte mere fokus på bæredygtighed i skoler og børnehaver (tiltag 29), og en skovhave er et rigtig godt udgangspunkt for at tale og arbejde med bæredygtighed.

Naturstyrelsens bemærkninger til høringsvar nr. 6

Tak for høringsvaret, som foreslår at der etableres en skovhave med mange forskellige spiselige bær, nødder og urter til brug for skoleklasser og børnehaver.

I forbindelse med planlægningen af skoven har vi været i dialog med kommunens naturvejleder. Dette har indtil videre ført til at der er planlagt et madpakkehus, som kan rumme en skoleklasse i ly og med mulighed for at sidde ved borde og bænke. Madpakkehuset er placeret i tilknytning til et område, som er udlagt til naturlig tilgroning, som naturvejlederen vurderede kunne være interessant i forhold til undervisning om natur og biodiversitet.

Det er planen, at der skal være et lille aktivitetsområde omkring madpakkehuset. En mere detaljeret plan for dette skal udarbejdes i år i samarbejde med kommunen og også meget gerne i samarbejde med skoler, som har interesse i dette. I den forbindelse kunne også indgå beplantning i tilknytning til aktivitetsområdet, f.eks. ved at skovbrynet som går fra parkeringspladen og op imod aktivitetsområdet etableres som et tematiseret skovbryn med fokus på spiselige arter.

Vi vil meget gerne i dialog med skoler og børnehaver i forhold udviklingen af skoven, så den kan bruges til undervisning. Vores erfaring er dog, at skoler og børnehaver ofte oplever hindringer i forhold til transportlogistik og undervisningsplaner, som gør at de gode ideer, som vi kunne have til skolers brug af skoven som undervisningsrum, ikke realiseres. Derfor er det helt afgørende, at tiltag som f.eks. et tematiseret skovbryn med spiselige bær og nødder gennemføres i samarbejde med lokale og nærtliggende skoler og børnehaver, så tiltagene også benyttes.

Når vi laver skovrejsning oplever vi ofte ønsker om forskellige plantesamlinger. Der hvor de er realiseret, bliver de dog sjældent brugt, da det ofte er mere interessant at finde planterne i resten af skoven. For os er det også vigtigt at de spiselige bær og buske primært er arter, som naturligt hører skoven og lysåben natur til, som f.eks. brombær. Vi planter imidlertid ikke brombær, fordi den allerede findes i de levende hegn og med tiden naturligt vil brede sig til flere dele af skoven. Vi planter hassel. Foruden holmen med hassel i den sydlige del af skoven, så plantes hassel også i skovbryn og egeskoven. Samlet bliver der således plantet ca. 6.300 hassel. På samme måde plantes hylde både som en holm og spredt i skovbrynene. Vi planter forsøgsomt en lille gruppe solbær. Der er stor forekomst af dåvildt i området, som vi har en formodning om vil efterstræbe solbær. I så fald er det spildte kræfter at plante solbær i større omfang, men forsøgsomt prøver vi det af, så vi kan følge udviklingen. I undervisningssammenhæng vil det ikke være særligt naturligt, hvis forudsætningen for at der kan vokse solbær i skoven er, at der skal sættes et permanent hegn, så dåvildt ikke kan æde planten. Viser det sig at solbær kan overleve, så vil vi kunne indplante den senere.

Høringsvaret giver anledning til at teksten om aktivitetsområdet afsnit 3 suppleres med følgende tekst:

” I tilknytning til aktivitetsområdet kan der etableres særlige plantninger målrettet skoler og børnehavers brug af skoven. ”